

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științele Educației
1.3 Departamentul	Științe ale Educației
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Pedagogia învățământului primar și preșcolar/ Profesor învățământ primar și preșcolar

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Didactica limbii și literaturii române și a activităților din domeniul Limbă și comunicare						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Alina Pamfil						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Alina Pamfil						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					1
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					33
3.8 Total ore pe semestru					75
3.9 Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul.
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu videoproiector.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Laptop, fișe de lucru, modele de proiecte didactice

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>1. Managementul procesului instructiv-educativ și al activităților specifice acestuia în învățământul primar și preșcolar</p> <p>1.2. Absolventul proiectează activități educaționale și situații de învățare pentru învățământul primar și preșcolar pentru obținerea unor experiențe de învățare benefice educabilului</p> <p>1.4. Absolventul realizează managementul resurselor instruirii (valorice, umane, comunicaționale, curriculare, materiale), ținând cont de interinfluențarea lor reciprocă</p> <p>1.5. Absolventul realizează demersuri de documentare, selectare, prelucrare, adaptare și accesibilizare a conținuturilor curriculare, valorificând paradigmele educaționale actuale (centrarea pe educabil axarea pe competențe, abordarea curriculară, abordarea integrată, activizarea instruirii, diferențierea instruirii, paradigma educației virtuale ș.a.)</p> <p>1.7. Absolventul poate să elaboreze modalități de diferențiere a instruirii prin adaptarea structurii, conținutului și organizării activităților didactice, a strategiilor didactice și evaluative, la particularitățile psihofizice de vârstă și individuale ale elevilor, în vederea satisfacerii nevoilor lor educaționale și sprijinirii lor în procesul instructiv-educativ, în atingerea potențialului cognitiv și de formare maxim</p> <p>2. Managementul clasei de elevi și al grupei de preșcolari</p> <p>2.1. Absolventul asigură gestionarea colectivului de preșcolari/ elevi, ținând cont de variabilele care definesc contextul intern și extern al instruirii (statutul lecției/ activității didactice în sistemul activităților didactice, locul desfășurării lecției/ activității didactice, particularitățile clasei/ grupei, gradul de interculturalitate, strategiile didactice etc.)</p> <p>2.2. Absolventul sprijină preșcolarii și școlarii mici în procesul de învățare și mediază acest proces oferindu-le sprijin în interacțiunile cu obiectul cunoașterii, în dezvoltarea de competențe și în dobândirea independenței lor cognitive și educative</p> <p>2.5. Absolventul utilizează strategii, metode, tehnici și instrumente de observare, monitorizare și evaluare a proceselor de învățare, a rezultatelor învățării și a progresului școlar al elevilor/ preșcolarilor în sens formativ, vederea optimizării proceselor educaționale</p>
--------------------------------	--

Competențe transversale	<p>1. Comunicarea și cooperarea eficiente în contexte profesionale specifice domeniului științelor educației</p> <p>1.1. Absolventul este capabil să se implice în procese de comunicare interpersonală în cadrul cărora se realizează schimburi interpersonale reciproce de mesaje, semnificații, decizii, judecăți de valoare, stări afective și influențări referitoare la procesele educaționale, cu ajutorul componentelor repertoriilor comunicaționale proprii</p> <p>1.4. Absolventul este capabil să coopereze eficient în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației, cu respectarea normelor de conduită proprii domeniului educației</p>
	<p>2. Dezvoltarea în carieră și managementul carierei profesionale</p> <p>2.2. Absolventul poate utiliza metode și tehnici eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale și personale continue</p> <p>2.3. Absolventul manifestă preocupări concrete pentru autoinstruire și autoeducație, dorință și capacitate de auto perfecționare continuă, în vederea obținerii unor succese viitoare și a unei deveniri remarcabile</p> <p>2.4. Absolventul poate să valorifice în contexte formale achizițiile dobândite de în contexte nonformale și informale, aplicând principiul învățării pe parcursul întregii vieți și principiul transferabilității</p> <p>2.5. Absolventul poate să îndeplinească atribuțiile profesiei didactice cu responsabilitate, cu respectarea valorilor, principiilor și normelor specifice, precum și cu respectarea eticii și deontologiei profesionale</p> <p>2.6. Absolventul este capabil să își autoevalueze și amelioreze continuu practicilor profesionale și evoluția în carieră, pentru analizarea critică a propriilor realizări, activități, performanțe, rezultate, competențe, comportamente, conduite, trăiri afective</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Formarea unor capacități de proiectare a demersurilor didactice din punctul de vedere al conținuturilor și al metodologiei învățării și evaluării.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Asimilarea unui set de cunoștințe referitoare la demersurile didactice specifice activităților de educare a limbajului în grădiniță și celor de predare a limbii și literaturii române în școala primară; Însușirea deprinderilor de proiectare didactică, de organizare și evaluare a activităților didactice; Cunoașterea și aplicarea eficientă a metodologiei formării competenței de comunicare și a competenței de lectură; Aplicarea principiilor și a modalităților de evaluare a activităților de comunicare și de receptare și producere de text.

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Cursul 1. Aria și statutul didacticii limbii și literaturii române. Specificul didacticii limbii și literaturii române. Subdomeniile disciplinei.	Prelegerea interactivă, problematizarea	
Cursul 2. Programele școlare (curriculum, cunoștințe, competențe, valori, atitudini).	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Cursul 3. Proiectarea didactică (curriculum, proiectarea lecției, modele de proiectare a lecției).	Prelegerea interactivă expunerea, problematizarea	
Cursul 4. Formarea competenței de comunicare orală. Receptarea și producerea de discurs oral (dimensiunea lingvistică, textuală, discursivă; comunicare verbală, nonverbală, paraverbală).	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 5. Proiectarea activităților de comunicare orală pentru grădiniță și clasele primare. Activități de structurare de cunoștințe și de strategii, activități de comunicare globală; jocuri și tehnici didactice.	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 6. Didactica citit-scrisului (metoda integrată; metoda fonetico-analitico-sintetică).	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ	
Cursul 7. Activități specifice formării deprinderilor de scris-citit. Scris-cititul în perioada pre-abecedară, abecedară, postabecedară.	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 8. Aspecte metodice privind formarea deprinderilor ortografice și de punctuație. Scrierea grupurilor verb-pronume.	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 9. Formarea vocabularului și a noțiunilor gramaticale. Strategii de abordare a noțiunilor de vocabular, fonetică, morfologie și sintaxă.	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 10. Formarea competenței de comunicare scrisă. Principiile didacticii redactării. Metodologia activităților de scriere. (Abordarea metodică, abordarea expresivă, abordare socializatoare, abordare funcțională).	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 11. Formarea competenței de lectură (lectura explicativă, înțelegerea și interpretarea textelor literare).	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 12. Scenarii didactice pentru predarea textului literar epic	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 13. Scenarii didactice pentru predarea textului literar liric	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 14. Evaluarea. Strategii de evaluare. Instrumente tradiționale și alternative de evaluare folosite în învățământul preșcolar și primar (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, lucrarea colectivă,	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	

observarea sistematică a comportamentului copiilor, chestionarul, fișa de evaluare, interviul, fișa de observație).

Bibliografie selectivă

*** *Metoda proiectelor la vârstele timpurii* (2002). București: Editura V& I Integral.

1. Anca, Maria; Hațegan, Carolina (2008). *Terapia limbajului. O abordare interdisciplinară*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
2. Barbu, Marian. (coord.). (2003). *Metodica predării limbii și literaturii române: învățământ primar*. Craiova: Editura Gheorghe Alexandru.
3. Boca-Miron, Elena, Chichișan, Elvira (2001)(coord.). *Documentar metodic: educarea limbajului la preșcolari*. București: Editura V& I Integral.
4. Bratu, Gabriela (2004). *Aplicații ale metodelor de gândire critică la învățământul primar*. Humanitas Educațional.
5. Breaz, Mircea (2009). *De la literatura didactică la didactica literaturii pentru copii și tineret. Modelul didactic al „lecturii pentru înțelegere”, între metoda fonematică și metoda de învățare globală*, în: Bocoș, Mușata, Chiș, Vasile, Albușescu, Ion, Stan, Cristian (coord.), *Tradiții, valori și perspective în științele educației*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, pp. 219-223.
6. Breaz, Mircea (2009). *La didactique de la langue maternelle dans l'enseignement primaire. Design pragmatique et didactique universitaire*, în: *Didactica*, Anul II, Nr. 1, volume 2 (1), Timisoara, BUASVM : Editura Mirton, pp. 9-20.
7. Breaz, Mircea (2011). *Retică și discurs tautologic în comunicarea didactică persuasivă*, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
8. Chiscop, Liviu (2000). *Didactica educației limbajului în învățământul preșcolar, ghid metodic*, Bacău: Editura Grigore Tăbăcaru.
9. Cosmovici, A. (1996), *Psihologie generală*, Iași: Polirom.
10. Crăciun, Corneliu (2003). *Metodica predării limbii române în învățământul primar*. Deva: Editura Emia.
11. Dumitrana, Magdalena (1999, 2001). *Educarea limbajului în învățământul preșcolar (I – Comunicarea orală) (II – Comunicarea scrisă)*. București: Editura Compania.
12. Dumitru, G.; Novac, C.; Mitrache, Al.; Ilie, V. et al. (2005). *Didactica activităților instructiv-educative pentru învățământul preprimar*. Craiova: Editura Didactica Nova.
13. Faber, Adele; Mazlish, Elaine ; Nyberg, Lisa ; Anstine Templeton, Rosalyn (2008). *Comunicarea eficientă cu copiii. Acasă și la școală*. București : Curtea Veche.
14. Gheorghe, Alexandru; Simionică-Vaslui, Elena; Sabou, Eva; Sărăcuț-Comănescu, Teodor; Ioniță, Daniela et al. (2008). *Metodica predării teoriei literare la ciclul primar*. Craiova: Editura Gheorghe Alexandru.
15. Ilica, Anton (coord.) (2007). *Didactica limbii române și a lecturii*. Arad: Editura Universității „Aurel Vlaicu”.
16. Ionescu, Thea (2008). *Copiii fac ordine! Categorizarea la vârsta preșcolară*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
17. Jonnaert, Philippe; Ettayebi Moussadak; Defise, Rosette (2010). *Curriculum și competențe. Un cadru operațional*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
18. Kolumbus, Elinor Schulman, (2006). *Didactică preșcolară*, București: editura V&Integral
19. Manoliu-Dabija, Anca (2001). *Context și inferențe în lectura activă. Modele teoretice și cercetări experimentale*. București: Știință & Tehnică.
20. Mărcușanu, Iosif, Dumitru, Iosif, Mărcușanu, Eugen Dragoș (2002). *Limba română pentru educatoare, învățători și profesori. Ghid metodic*, București: Editura Didactică și Pedagogică R.A.
21. Minder, Michel (2011). *Didactica funcțională. Obiective, strategii, evaluare. Cognitivismul operant*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
22. Mitu, Florica (2000). *Metodica activităților de educare a limbajului*. București: Editura Pro Humanitas.
23. Nuță, Silvia (2000). *Metodica predării limbii române în claselor primare*. București : Editura Aramis.
24. Pamfil, Alina (2007). *Elemente de didactică a limbii române: clasele primare*. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință.

25. Pamfil, Alina (2009). *Limba și literatura română în școala primară. Perspective complementare*. Pitești: Paralela 45.
26. Parfene, Constantin (1980), *Compozițiile în școală*, București: E.D.P.
27. Păiși-Lăzărescu, Emilia; Ezechil, Liliana (2001). *Laborator preșcolar*. București: Editura V& I Integral.
28. Pletea, Mioara; Fotache, Rodica, Spânu, Cristina et al. (2008). *Ghid pentru proiecte tematice. Activități integrate pentru preșcolari (3-5 ani)*. București: Didactica Publishing House.
29. Pop, M., Ruxăndoiu, P. (1978). *Folclor literar românesc*. București: E.D.P.
30. Sâmhăian, Florentina; Norel, Mariana (2006). *Didactica limbii și literaturii române (I) (II)*. București: MEC, PIR.
31. Stan, Mihail (coord.) (2001). *Ghid de evaluare. Limba și literatura română*. SNEE, București: Editura Aramis.
32. Stanca, Radu (2000). Problema cititului. Contribuții la estetica fenomenului literar, în: *Aquarium*. Cluj-Napoca: Biblioteca Apostrof, pp. 39-72.
33. Steele, Jeannie L.; Meredith, Kurtis S.; Temple, Charles (1998). *Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice (I) (II)*. Cluj-Napoca: Casa de Editură și Tipografia Gloria, Centrul Educația 2000+ București.
34. Șerdean, Ioan (2003). *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*. București: Corint.
35. Ștefan, Catrinel A.; Kallay Eva (2007). *Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari. Ghid practic pentru educatori*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
36. Temple, Charles, Steele, Jeannie, Meredith (1998), *Proiectarea lecțiilor și evaluarea*.
37. Tomșa, Gheorghe; Oprescu, Nicolae (2007). *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare*. București: Editura V& I Integral.
38. Verza, Emil, Verza Florin Emil (2000), *Psihologia vârstelor*, București: Editura Pro Humanitate.
39. Vianin, Pierre (2011). *Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare. Cum să-i dai elevului cheia reușitei?* Cluj-Napoca: Editura ASCR.

(Toate titlurile sunt disponibile la BCU Cluj. Sursele bibliografice care nu se găsesc în extensii vor fi oferite spre consultare studenților de către propunătorul cursului).

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Seminar 1+ Seminar 2. Proiectarea didactică. Tipare de structurare a scenariilor didactice.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 3. Proiectarea activităților de comunicare orală pentru grădiniță și clasele primare.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 4. Demersuri metodice în predarea sunetelor și a literelor.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 5. Demersuri metodice în învățarea scrierii.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 6. Lectura explicativă; aspecte metodice ale utilizării lecturii explicative în textele epice și lirice (textul istoric, liric-patriotic, pastel).	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 7. Aspecte metodice în organizarea orelor de lectură.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 8. Metode de evaluare a lecturii – proiecte didactice, exemplificări.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 9. Predarea părților de vorbire flexibile și neflexibile – proiecte didactice.	Exemplul demonstrativ	

	Explicația, Exercițiul	
Seminarul 10. Predarea părților de propoziție – proiectare didactică	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 11. Comunicarea orală – proiectare didactică.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 12. Evaluare	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	

Bibliografie:

Dumitrana, Magdalena. (1999, 2001). *Educarea limbajului în învățământul preșcolar*, București: Compania. Nuță, S. (2000). *Metodica predării limbii române în clasele primare*, București: Aramis.
Pamfil, A. (2009). *Limba și literatura română în școala primară. Perspective complementare*, Pitești: Paralela 45.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile sunt selectate în conformitate cu lucrările de referință elaborate și acceptate de forurile academice din România și vizează cunoștințe și competențe obligatorii pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar și primar (învățători și educatori).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Explicarea unor concepte fundamentale din domeniul didacticii limbii și literaturii române. Aplicarea unor concepte și strategii didactice în proiectarea unui scenariu didactic, pe o temă dată.	colocviu	70%
10.5 Seminar/laborator	Intervenții pertinente pe parcursul orelor de seminar	colocviu	30%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea corectă a unor concepte, principii și strategii în vederea proiectării unui scenariu didactic pentru o activitate de limbă română/lectură/comunicare, în învățământul preșcolar/școlar. 			

Data completării
Aprilie 2020

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar